

УДК 811.111'42:796

DOI <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2024-20-3>

Ірина КОРОБОВА

кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та іноземних мов, Національний університет фізичного виховання і спорту України, вул. Фізкультури, 1, м. Київ, Україна, 03150

ORCID: 0000-0001-8253-9330

Бібліографічний опис статті: Коробова, І. (2024). Спортивний дискурс: особливості перекладу. *Актуальні питання іноземної філології*, 20, 17–23, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2024-20-3>

СПОРТИВНИЙ ДИСКУРС: ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ

Стаття стосується особливостей перекладу спортивного дискурсу, адже глобальне спілкування народів і зацікавленість спортом вимагає вирішення нагальної потреби у взаєморозумінні в усіх сферах, особливо у сфері спорту. Наша країна бере активну участь у світових змаганнях і дослідження особливостей перекладу спортивної термінології має не тільки теоретичне, а й практичне значення. Відповідно, виникає потреба в перекладі репортажів, інтерв'ю, спортивних коментаторів, а також спортивної документації, статей та блогів. Спорт швидко розвивається і чимало нових видів спорту здобувають широке визнання. Тому адекватний і правильний переклад спортивного дискурсу є вкрай необхідним, що і визначає актуальність нашого дослідження. **Мета статті** – охарактеризувати перекладацькі особливості спортивного дискурсу на матеріалі англomовних інтернет-видань. Об'єктом дослідження є термінологічні одиниці спортивної галузі. Предметом дослідження – шляхи та способи перекладу спортивних термінів англійської мови українською. **Методологія дослідження:** фактологічний матеріал було зібрано методом суцільної вибірки з інтернет-видань та опрацьовано за допомогою описового методу. Також використано методи структурно-семантичного, компонентного та контекстуального аналізу. Метод контент-аналізу дав змогу встановити специфіку досліджуваних елементів у контекстуальному оточенні. **Наукова новизна полягає** у визначенні основних шляхів та способів перекладу спортивних термінів англійської мови українською, до яких віднесено: описовий переклад, переклад за допомогою національних елементів, калькування або дослівний переклад, транскрибування і транслітерація. **Висновки** з дослідження передбачають поняття адекватності перекладу спортивного дискурсу, що включає семантичну, емоційно-оціночну, експресивну та естетичну інформацію. Доречно перекладені лексеми спортивного характеру відіграють особливу роль у розумінні цілісності всього тексту. Перспективою подальшого дослідження є детальний аналіз особливостей перекладу нових слів спортивної тематики і, на основі з'ясування принципів перекладу спортивних термінів, опис способів їх перекладу.

Ключові слова: дискурс, спорт, термін, лексема, переклад, англійська мова.

Ірина КОРОБОВА

PhD in Philology, Associate Professor at the Department of Ukrainian and Foreign Languages, National University of Physical Education and Sport of Ukraine, 1, str. Physical Culture, Kyiv, Ukraine, 03150

ORCID: 0000-0001-8253-9330

To cite this article: Korobova, I. (2024). Sportyvnyi dyskurs: osoblyvosti perekladu [Sports discourse: the peculiarities of translation]. *Current Issues of Foreign Philology*, 20, 17–23, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2024-20-3>

SPORTS DISCOURSE: THE PECULIARITIES OF TRANSLATION

The article concerns the peculiarities of the translation of sports discourse because the global communication of people and interest in sports requires solving the urgent need for mutual understanding in all spheres, especially in the sports field. Our country participates actively in world competitions, and the study of the translation about sports terminology has not only theoretical but also practical significance. Accordingly, there is a need for translation of reports, interviews, and sports commentators, as well as sports documentation, articles, and blogs. Sport is developing dynamically and many new sports are gaining wide recognition. Therefore, an adequate and correct translation of sports discourse is necessary, which determines the relevance of our research. **The purpose** of the article is to characterize the translation features of sports discourse based on the material of English-language online publications. The object of the study is multi-structural terminological units of the sports industry. The subject of the research is ways and means of translating sports terms from English into Ukrainian. **Research methodology:** the factual material has been collected by the method of continuous sampling from

online publications and processed using the descriptive method. Methods of structural-semantic, component, and contextual analysis have been also used. The method of content analysis made it possible to establish the specificity of the researched elements in the contextual environment. **Scientific novelty** consists in determining the main ways and methods of translating sports terms from English into Ukrainian, which include: descriptive translation, translation using national elements, literal translation, transcription, and transliteration. **The conclusions** of the study provide for the concept of translation adequacy in the sports discourse, which includes semantic, emotional-evaluative, expressive, and aesthetic information. Appropriately translated lexemes of a sports nature play a special role in understanding the integrity of the entire text. The prospect of further research is a detailed analysis of the translation peculiarities about new sports-related words and a description of translation methods based on the translation principles of sports terms.

Key words: discourse, sport, term, lexeme, translation, the English language.

Постановка проблеми. Здоровий спосіб життя спонукає людство до переосмислення значення спорту. Глобальне спілкування народів і зацікавленість спортом вимагає вирішення нагальної потреби у взаєморозумінні в усіх сферах, особливо у сфері спорту. Наша країна бере активну участь у світових змаганнях і дослідження особливостей перекладу спортивної термінології має не тільки теоретичне, а й практичне значення. Відповідно, виникає потреба в перекладі репортажів, інтерв'ю, спортивних коментаторів, а також спортивної документації, статей та блогів. Хоча існують перекладні словники й довідники сьогодні, які знаходяться у відкритому доступі, однак варто зауважити про відсутність термінологічних словників з перекладами термінології західних мов українською і навпаки, особливо англо-українських. Спорт стрімко розвивається і чимало нових видів спорту здобувають широке визнання. Тому адекватний і правильний переклад спортивного дискурсу є вкрай необхідним, що і визначає актуальність нашого дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Західна гуманітарна наука на початку 60-х років ХХ сторіччя починає активно оперувати терміном *дискурс*, і дослідження з приводу його особливостей починають активно розвиватися. Так, не тільки зарубіжні лінгвісти (Р. Водак, Ю. Габермас, Т. ван Дейк, Г. Кресс, А. Маколкін, Дж. Фіске, Р. Ходж) працюють у цьому напрямку, а також такі українські дослідники, як Є. Бистрицький, С. Павличко, С. Андрусів, В. Вовк, О. Білий, Т. Гундарова, А. Клепиков, Н. Костенко, Н. Сукаленко, Г. Почепцов вивчають поняття дискурсу. Варто звернути також особливу увагу на праці О. Боровської, яка розглядала проблеми перекладу спортивної термінології, О. Васильченко – еволюцію норм та девіацій у сфері спорту, А. Гусєв – проблеми взаємодії спорту і медіа в масовому суспіль-

стві, Л. Козуб – лінгвокультурологічний аспект дослідження спортивних повідомлень у друкованих засобах масової інформації та інші.

Мета статті – охарактеризувати перекладацькі особливості спортивного дискурсу на матеріалі англомовних інтернет-видань. Об'єктом дослідження є різноструктурні термінологічні одиниці спортивної галузі. Предметом дослідження – шляхи та способи перекладу спортивних термінів англійської мови українською.

Методологія дослідження. На першому етапі було зібрано фактологічний матеріал методом суцільної вибірки з інтернет-видань та його опрацьовано за допомогою описового методу. На другому етапі використано методи структурно-семантичного, компонентного та контекстуального аналізів. На третьому етапі було залучено метод контент-аналізу, що дав змогу встановити специфіку досліджуваних елементів в контекстуальному оточенні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Загальноновизнаним є той факт, що дискурс формується у процесі комунікації і є складовою частиною дійсності, при цьому враховується екстралінгвістичний контекст (індивідуально-психологічний, функціонально-рольовий, прагматичний, етносоціокультурний). Дискурс за своєю організацією є інтерактивним. Детальний аналіз різних типів дискурсу уможливило вивчення загальних принципів та властивостей комунікації в цілому (Павленко, 2020: 130).

В історичній перспективі теорія дискурсу бере початок від концепції Е. Бенвеніста, в якій було вперше розмежовано поняття плану дискурсу та плану розповіді. Чітко розрізнено такі якості, як статичність плану розповіді та динамічність плану дискурсу, а сам дискурс визначено як висловлення, що передбачає наявність мінімум двох комунікантів: адресата й адресанта, а наміром адресанта

є певний вплив на співрозмовника (Павленко, 2020: 131).

Ф. Бацевич був одним із тих дослідників дискурсу, чії праці залишаються досить ґрунтовними та вагомими. Він називає явище дискурсу мовленнєвим жанром та мовленнєвим актом; це тип комунікативної діяльності, мовленнєвий потік та інтерактивне явище, що має різні форми прояву (усну, писемну, паралінгвальну), відбувається у межах конкретного каналу спілкування, регулюється стратегіями і тактиками учасників. Внаслідок синтезу мовних, когнітивних і позамовних (соціальних, психічних, психологічних тощо) чинників, залежних від тематики спілкування, формуються різноманітні мовленнєві жанри. Дискурс тлумачиться і як текст, частина життя, з певними особливостями граматики, лексики, правилами слововживання і синтаксису, і як живе спілкування, комунікація, когнітивно-мовленнєве й інтерактивне явище з усіма відповідними складовими спілкування (Бацевич, 2010: 12–13).

У тлумаченнях різних авторів знаходимо таке розуміння дискурсу: будь-яке висловлювання, що перевищує за обсягом фразу й розглядається з точки зору зв'язування послідовності фраз між собою; зв'язне мовлення; будь-який процес говоріння, який включає у свої структури мовця і слухача разом із бажанням першого впливати на другого; організована мовленнєва діяльність, пов'язана з деякою нелінгвістичною сферою (соціологічний, ідеологічний, культурний контекст) або з чимось невисловленим (несвідомим, передбачуваним); актуалізований текст, на відміну від тексту в аспекті його формально граматичної структури (Корольов, 2012: 286–287).

Дискурс – це зв'язна послідовність мовних одиниць, створювана мовцем для слухача в певний час, у певному місці, з певною метою; це складне комунікативне явище, як усна мовленнєва дія, враховуючи соціальний контекст, що дає відомості про учасників комунікації та їхні характеристики, а також процеси виробництва й сприйняття повідомлення (Корольов, 2012: 290–291).

М. Стаббс у своїх дослідженнях говорить про три основні риси дискурсу: це одиниця мови, що є більшою, ніж речення, за обсягом; дискурс пов'язаний за змістом з використан-

ням мови в соціальному контексті; за своєю організацією його можна назвати інтерактивним або діалогічним (Stubbs, 1983).

І. Шевченко та О. Морозова з метою виокремлення різних типів дискурсу пропонують такі провідні критерії, як формальний, функціональний та змістовний, що пов'язані з категоріями дискурсу, за якими і відбувається розподіл (Шевченко, 2005: 232).

Дискурс, як і будь-який комунікативний акт, передбачає наявність двох фундаментальних ролей – мовця (адресанта) і слухача (адресата), а також самого тексту повідомлення. Унаслідок цього структура дискурсу припускає наявність двох діаметрально протиставлених ролей – мовця та адресата, а сам процес мовного спілкування розглядається в цих двох перспективах. Саме тому в дискурсології виділяються такі напрямки дослідження: побудова дискурсу (наприклад, вибір лексичних засобів у процесі первинного та вторинного семіозису); розуміння дискурсу адресатом (наприклад, співвідношення займенників і інших дейктичних слів із тими чи іншими об'єктами); розгляд процесу мовного спілкування з позицій самого тексту, що виникає в процесі дискурсу (Корольов, 2012: 292–293).

Однак, у сучасних дослідженнях наводиться більш широка типологія дискурсу, що будується на основі різних типів семіотичних знаків: художній; політичний; аргументативний; науковий; професійний; корпоративний; літературний; поетичний; фольклорний; казковий; магічний; міфологічний; містичний ритуальний; неофіційний/позацензурний; тоталітарний; дипломатичний; етикетний; монологічний; діалогічний; автобіографічний; наративний; журналістський; масмедійний; публічний; PR-дискурс; Інтернет-дискурс; віртуальний; маніпулятивний; невербальний; дискурс конкретної мовної особистості; оцінний; діловий, або бізнес-дискурс; маркетинговий; адміністративний; банківський; економічний; навчальний; педагогічний; академічний; родинний / парентальний; маритальний/матримоніальний; риторичний; передвиборний; філософський; телевізійний; театральний; сценічний; історичний; юридичний; правовий; судовий; адвокатський; емоційний; аудиторний; гастрономічний, або глуттонічний; рекламний; молодіжний; публіцистичний; масово-інформаційний; бібліо-

терапевтичний; ідеологічний; спонукальний; медичний; військовий; спортивний; екологічний; патріотичний; іміджевий та ін. (Корольов, 2012: 294–296).

Серед комунікативно-прагматичних особливостей спортивного дискурсу виявляються як універсальні характеристики, актуальні для будь-якого жанру спортивного дискурсу, так і конкретні, сфера прояву яких обмежується тим чи іншим жанром (в даному випадку тим чи іншим видом спорту). Кожна комунікативно-прагматична характеристика зумовлює ті чи інші мовні особливості. Отже, розгляд комплексу комунікативно-прагматичних особливостей дозволяє знайти пояснення більшості характерних рис текстів одного виду (Гаврилюк, 2021: 95).

Л. Головата визначає спортивний термін як слово або словосполучення, застосоване для точної назви предметів, явищ, вправ, рухів у фізичному вихованні та спорті, що характеризується єдністю цілісної номінації (Головата, 1997: 8). Спортивна термінологія, на думку Л.Бардіної та В. Шепелюк, – це сукупність слів і стійких словосполучень, співвідносних з поняттями (предметами, явищами, діями) в галузі фізичної культури та спорті (Бардіна, Шепелюк, 2020: 420).

Існує багато чинників, які впливають на сучасну спортивну термінологію. Найголовнішим аспектом є той факт, що велика кількість спортивної термінології прийшла з інших країн, тож такі терміни є іншомовними. Загалом запозичення у спортивній термінології походить з тієї мови, з якої країни прийшов сам спорт. Запозичення викликаються як лінгвістичними, так і позалінгвістичними причинами. Так, до інтралінгвальних причин запозичення відносять: відсутність будь яких відповідних еквівалентів в українській мові для назв нових понять, важливість для мови реципієнта іншомовних слів, пов'язаних із необхідністю номінування нових явищ; ліквідація полісемії й омонімії у сучасних термінах, потреба уточнити й деталізувати те чи інше поняття, диференціювати семантичні відтінки, закріпивши їх за різними словами; функціонування в мові запозичених раніше структурно однотипних слів; можливості іншомовних слів, що сприяють безболісному входженню їх до лексико-граматичної системи мови-реципієнта (словотвірна активність,

здатність до словозміни тощо); інтернаціональний характер запозичених спортивних термінів. До екстралінгвальних причин запозичення дослідник відносить такі: суспільно-політичні й культурно-економічні зв'язки між народами; швидко зростаюча популярність спортивних ігор та інших видів спорту у країнах Європи (Пальчик, 2019: 24).

Щодо морфологічного вираження, то більшість термінів – іменники (термін, біг, біатлон, плавання). Існують терміни – прикметники (ковзанярський, йогівський, велосипедний, кидковий); терміни – дієслова (пасувати, атакувати, відбивати, змагатися); терміни – прислівники (бігом, галопом, кругом, риссю). За будовою виділяють однослівні (удар, обгін, атака) та терміни-словосполучення (довга дистанція, стрибок у довжину, висока передача) (Пальчик, 2019: 6).

А. Коваленко зазначає, що при перекладі, термін вимагає певних знань у тій, чи іншій галузі для точного адекватного перекладу. Перекладаючи, особливу увагу варто звертати на взаємодію терміна з контекстом, завдяки чому визначається значення слова (Коваленко, 2002: 257).

Одним з найпоширеніших прийомів при перекладі будь-якого терміна є переклад з додаванням лексичного еквіваленту. Еквівалент – постійна лексична відповідність, яка точно співпадає зі значенням слова. Терміни спортивного характеру, які мають еквіваленти в українській мові, відіграють важливу роль у процесі перекладу, особливо у мас-медійному дискурсі. Іноді дуже складно знайти саме ті варіанти перекладу, які мав на увазі оригінал. В українській мові, лексика біатлону дуже нерозповсюджена, тому при перекладі, багатьох термінів просто неможливо знати. Для цього перекладач має використовувати метод опису (якщо бажаного еквіваленту немає). Терміни служать опорними пунктами у мас-медійних і у звичайних текстах, сам від терміну залежить точність розкриття поняття іншомовних слів. Вони допомагають перекладачу визначити характер тексту. Для цього потрібно дуже гарно володіти лексичними одиницями у тій сфері, у якій ти знаєшся найкраще. Навіть якщо ти спеціаліст у перекладі, без фахової лексики, ти ніколи не перекладеш медичний текст без знання певних термінів (Пальчик, 2019: 27).

Очевидно, що перекладач спортивних текстів має розуміти особливості спортивного дискурсу як англійської, так і української мови. Дослідники Л. Науменко та А. Гордєєва наголошують, що на зміст спортивного дискурсу впливають всі фактори зі свідомості продуцента та реципієнта тексту, тому що вони є важливі для сприйняття мовлення. Велику роль відіграють також фонові та професійні знання учасників комунікації (Науменко, Гордєєва, 2011: 102).

При цьому у спортивних перекладачів виникають специфічні проблеми, з якими не стикається жоден інший перекладач. Н. Гаврилюк наголошує, що спортивний перекладач має знати і базову лексику, і спортивну термінологію. Однак навіть цього недостатньо, бо, крім загальноживаної термінології, існує ще й спортивний сленг – свій у кожному виді спорту. Так, перекладач, який працює з новинами про важку атлетику, має знати, що спортсмен, який не зумів у трьох підходах підняти стартову вагу, отримує «баранку, бублик», хоча навіть у найбільших двомовних словників таке значення слова «бублик» не вказано. Ще одна велика проблема спортивного перекладу – правильна транслітерація і транскрипція іноземних імен та термінів, які залишаються без перекладу (Гаврилюк, 2021: 94).

Наш практичний досвід свідчить, що основні прийоми перекладу спортивних термінів наступні:

1) описовий переклад – передача слова за допомогою розширеного пояснення значення слова. Цей прийом використовують у випадку відсутності відповідного значення слова в словнику української мови. Наприклад: *draw* – нічия у футболі та кидок у кьорлінгу, *booking* – порушення правил, за яке гравець отримує жовту картку, *bowls* – гра в кулі, *canoeing* – гребля на байдарках і каное; у підручниках спортивних термінів такої назви не існує, тому при перекладі, перекладач має пояснити сенс цього терміна;

2) переклад за допомогою національних елементів. Наприклад: *hunting* – мисливство, *ice rink* – каток, *mountaineering* – альпінізм, *net* – сітка, *player* – гравець, *pursuit* – переслідування, *racetrack* – іподром, *relay* – естафета;

3) калькування, або дослівний переклад – це переклад англійського слова або виразу шляхом точної передачі його засобами української мови.

Наприклад: *bicycle pump* – велосипедний насос, *boxing ring* – боксерський ринг, *corner kick* або *corner* – кутовий удар, *cricket ground* – майданчик для крікету, *football club* – футбольний клуб, *football pitch* – футбольне поле, *free kick* – штрафний удар, *goal kick* – удар від воріт;

4) транскрибування – це передача вимови слова українськими літерами, тобто передача його фонетичного обліку. Використовується як основний прийом перекладу при передачі імен, назв фірм і корпорацій. Наприклад: *Michael Jeffrey Jordan* – Майкл Джордан, *George Herman «Babe» Ruth* – Бейб Рут, *Jim Thorpe* – Джим Торп, *Lionel Andrés Messi* – Ліонель Андрес Мессі;

5) транслітерація – це передача літерами українського письма літер англійського письма, незалежно від вимови. Наприклад: *fan* – фанат, *football* – футбол, *foul* – фол, порушення, *goal* – гол, *goalkeeper* – голкіпер, воротар, *go-karting* – картинг, *golf* – гольф, *gymnastics* – гімнастика, *handball* – гандбол, *hockey* – хокей, *jockey* – жокей, *judo* – дзюдо.

Одним з головних завдань перекладача є створення адекватного перекладу. Адекватний переклад має оціночний характер, тому слід розглянути поняття як повноцінність перекладу. Що стосується поняття повноцінний переклад, то його мета полягає в передачі для вихідного тексту співвідношення змісту і форми шляхом відтворення особливостей останньої або створення функціональних відповідників цих особливостей. Такий переклад передбачає рівновагу між окремими та цілими і визначає специфіку твору (змісту і форми). Перекладаючи усі елементи окремо зовсім не передбачає повноцінної передачі цілого, оскільки кожен елемент пов'язаний між собою як граматично, так і контекстуально і являє собою певну систему (Пальчик, 2019: 34–35).

Вважаємо, що діяльність кожного перекладача – це своєрідне цілісне явище, в якому тісно переплетені мова, культура і людина. Головне призначення перекладача – здійснення комунікації між людьми на основі знань, де культурна складова займає вагоме місце, адже саме вона віддзеркалює особливості функціонування людського середовища.

Висновки і пропозиції. Адекватний переклад спортивної лексики вимагає велику кількість трансформацій для чіткого пере-

кладу. Основним прийомом перекладу залишається переклад за допомогою лексичного еквівалента, що є лексичною відповідністю, яка повністю співпадає зі значенням слова. Доречно перекладені лексеми спортивного характеру відіграють особливу роль у розумінні цілісності всього тексту, від них залежить розкриття значення інших слів. Переклад спортивної термінології є важливим та відповідальним процесом, тому що сучасна термінологія цієї сфери, з однієї сторони, є досить неоднорідною сферою лексичних одиниць із

спеціально створеними для позначення певного явища термінами, а з іншої – складається з одиниць, що утворені на базі загальноживаних слів. Тому, перекладач повинен бути фахівцем і глибоко зацікавленим в правильному та адекватному перекладі спортивної термінології. Перспективою подальшого дослідження є детальний аналіз особливостей перекладу нових слів спортивної тематики і на основі з'ясування принципів перекладу спортивних термінів та класифікації способів їх перекладу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бардіна Л., Шепелюк В. Про упорядкування термінологічної системи на матеріалах спортивної лексики. Проблеми української термінології. Матеріали 6-ї Міжнародної наукової конференції. Львів: НВП «Мета», 2000. 420 с.
2. Бацевич Ф. С. Нариси з лінгвістичної прагматики: [монографія]. Львів: ПАІС, 2010. 336 с.
3. Гаврилюк Н. А. Особливості перекладу англійського спортивного дискурсу на прикладі статті з бодібілдингу. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Журналістика. Том 32 (71) № 4 Ч. 2 2021. С. 93–97.
4. Головата Л. М. Культура усного і писемного професійного мовлення. Тернопіль, 1997. 191 с.
5. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу: навчальний посібник. К.: Інкос, 2002. 320 с.
6. Корольов І. Р. Поняття дискурсу в сучасному мовознавстві: визначення, структура, типологія. *Studia Linguistica*. Вип. 6/2012. С. 285–305.
7. Науменко Л. П., Гордєєва А. Й. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську: навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2011. 136 с.
8. Павленко А. Г. Поняття дискурсу в сучасному мовознавстві. *Актуальні питання філології та методики*. 2020. Вип. 3 (15) ч. 1. С. 129–136.
9. Пальчик А. С. Семантико-стилістичні характеристики німецькомовної спортивної лексики з плавання та біатлону та їх відтворення українською мовою (на матеріалі німецькомовного медійного дискурсу). К., 2019. 97 с.
10. Шевченко І. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен / [І. С. Шевченко та ін.]. Харків: Константа, 2005. 356 с.
11. Stubbs M. *Discourse Analysis: The Sociolinguistic Analysis of Natural Language*. Oxford, 1983. 279 p.

REFERENCES:

1. Bardina, L. & Shepeliuk, V. (2000). Pro uporiadkuvannia terminolohichnoi systemy na materialakh sportyvnoi leksyky [About the arrangement of the terminological system based on sports vocabulary materials]. *Problemy ukrainiskoi terminolohii*. Materialy 6-yi Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii. Lviv: NVP «Meta». 420 p. [in Ukrainian].
2. Batsevych, F. S. (2010). *Narysy z lnhvistychnoi prahmatyky* [Essays on linguistic pragmatics]: [monohrafiia]. Lviv: PAIS. 336 p. [in Ukrainian].
3. Havryliuk, N. A. (2021). Osoblyvosti perekladu anhliiskoho sportyvnoho dyskursu na prykladi staty z bodibildynhu [Peculiarities of translation of English sports discourse on the example of an article on bodybuilding]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho*, No. 32 (71) № 4 (2), 93–97. [in Ukrainian].
4. Holovata, L. M. (1997). *Kultura usnoho i pysemnoho profesiinoho movlennia* [The culture of oral and written professional communication]. Ternopil, 191 p. [in Ukrainian].
5. Kovalenko, A. Ya. (2002). *Zahalnyi kurs naukovo-tekhnichnoho perekladu* [General course of scientific and technical translation]: navchalnyi posibnyk. K.: Inkos. 320 p. [in Ukrainian].
6. Korolov, I. R. (2012). Poniattia dyskursu v suchasnomu movoznavstvi: vyznachennia, struktura, typolohiia [The concept of discourse in modern linguistics: definition, structure, typology]. *Studia Linguistica*, No. 6, 285–305. [in Ukrainian].
7. Naumenko, L. P. & Hordieieva, A. Y. (2011). *Praktychnyi kurs perekladu z anhliiskoi movy na ukraïnsku* [Practical course of translation from English into Ukrainian]: navch. posibnyk. Vinnytsia: Nova knyha. 136 p. [in Ukrainian].
8. Pavlenko, A. H. (2020). Poniattia dyskursu v suchasnomu movoznavstvi [Concept of discourse in modern linguistics]. *Aktualni pytannia filolohii ta metodyky*, No. 3 (15), 129–136. [in Ukrainian].

9. Palchyk, A. S. (2019). Semantyko-stylistychni kharakterystyky nimetskomovnoi sportyvnoi leksyky z plavannia ta biatlonu ta yikh vidtvorennia ukrainskoiu movoiu (na materialy nimetskomovnoho mediinoho dyskursu) [Semantic and stylistic characteristics of German-language sports vocabulary for swimming and biathlon and their reproduction in Ukrainian (based on the material of German-language media discourse)]. K. 97 p. [in Ukrainian].
10. Shevchenko, I. (2005). Dyskurs yak kohnityvno-komunikatyvnyi fenomen [Discourse as a cognitive-communicative phenomenon] / [I. S. Shevchenko ta in.]. Kharkiv: Konstanta. 356 p. [in Ukrainian].
11. Stubbs M. Discourse Analysis: The Sociolinguistic Analysis of Natural Language. Oxford, 1983. 279 p. [in English].